

ת"פ 20/07/29877 - נגעי העבירה נגד עمير הוד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-07-29877 מדינת ישראל נ' הود ואח'
בפני כבוד השופט עמי קובי
נגעי העבירה באמצעות ב"כ עו"ד יוסף אלברק
המבקשים:

המאשימה: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז מרכז
עו"ד דוד ענבר

1. עמיר הוד ע"י עו"ד דפנה ינברג
2. ויקטור זגדון ע"י עו"ד ניר רהט
3. שמואל חדש ע"י עו"ד ניר לזר

החלטה

רקע

1. בקשה מטעם נגעי העבירה, לעיון חוזר בהחלטתי שלא לפסול את עצמי ממתן גזר דין בעניינים של הנאשמים.

2. הנאשמים הורשוו במסגרת הסדר טיעון, לאחר הליך גישור שהתקיים לפני. הנשם 1 הורשע בשתי עבירות של גרים מוות ברשלנות לפי סעיף 304 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובUberot נספנות. הנאים 2 ו-3 הורשוו בעבירות של מעשי פיזיות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(5) לחוק, ובUberot נספנות.

במסגרת הדיון שהתקיים ביום 14.11.22 הוצג הסדר הטיעון אשר לא כלל הסכמה לעונש בעניינו של הנשם 1, וכלל הסכמה לעונש בעניינם של הנאים 2-3. לאחר מתן הכרעת הדין וקביעת מועד לטיעונים לעונש, עתר ב"כ נגעי העבירה (בני משפטה המנוח), לפסילת המותב מגזרת הדין בעניינו של הנשם 1, וזאת בטענה כי אין זה ראוי שהשופט המגיש, אשר נחשף לטיעוני הצדדים בוגר לראיות, יגורור את הדיון. בהחלטה שניתנה בדיון (להלן: "ההחלטה") קבעתי כי דיון הבקשה להידוחות. הבהרתי כי במסגרת הליך הגישור בעניינו של נשם 1 לא התקיים גישור בוגר בעניינה, סוגית הענישה כלל לא עלתה לדין ומילא לא הבוגר דעה כלשהו בנושא זה ואף הצדדים לא פרשו בפניי את טיעוניהם בנושא. הוסיףתי כי אכן התקיים דיון בגישור בענוגע לטענות ראייתיים, אך בהתאם לנוהל נשיאות בית המשפט העליון בענושה. גישור פלילי בבתי המשפט מיום 1.6.2021 (להלן: "נוהל הנשיאה"), לא קיימת עילה לפסולות.

הבקשה לעיון חוזר מטעם נגעי העבירה

3. ביום 27.11.22 הגיעו נגעי העבירה בקשה לעיון חוזר בהחלטה (להלן: "הבקשה"). במסגרת נימוקיו הבקשה נתען כי ההחלטה שניתנה בהסתמך על נוהל הנשיאה היא שגואה כיוון שהנוהל החל אף מיום 1.6.21, בעוד שהליך הגישור בתיק זה נפתח בחודש ינואר 21', ולפיכך הנוהל לא חל לבוגר. כן נתען כי בנווהל עצמו נקבע כי הצדדים זכות שומרה להעלות במקרים המתאימים טענה כי בנסיבות המקירה הקונקרטי מתקיימת עילה פסולות מהעלויות המוניות בסעיף 77א בחוק בתי המשפט. לשיטת המבקשים, הם רשאים לעתור לפסילה בהתאם לחוק, מפני שבית המשפט שמע את דברי בני משפטה נגעי העבירה בדיון והכריע בבקשתם, ומכאן שהם בגדר "בעל דין". כן נתען כי

קיים חשש למשוא פנים, בשל העובדה שבית המשפט שמע ביחידות את ב"כ הנאים, ולקח חלק פעיל בהבאת הצדדים להסדר טיעון, תוך שnochחף ואף גילה דעתו ביחס לקשה בהוכחת כתוב האישום המקורי.

עוד נטען כי החשש למשוא פנים מובנהCTOR הליך הגישור מתנהל בפני שופט שלא ישמע את התיק. קיים חשש שככל המידע שלו נחשף השופט המגשר ישליך על גזירות עונשו של הנאשם לקולו. קביעת בית המשפט כי לאណונה בגישור שאלת עונשו של הנאשם 1 אינה נכון, שכן הליך הגישור כלו נסב סבב שניי סעיף האישום כלו באופן אשר משפיע על העונש.

תגובה בעלי הדין

4. בעלי הדין כולם עתרו לדוחות את הבקשה. ב"כ המאשימה, עו"ד דוד ענבר, טוען כי גם שבית המשפטלקח חלק בדיוני הגישור בתיק, הרי שהמותב לא הביע את עמדתו בעניין העונש ובפרט עונשו של הנאשם 1, ומתחילת התיאווען בעניינו של הנאשם 1 להיות "פתוח". גם כאשר ביקש הנאשם 1 לשמע את עמדת העונשת של המאשימה, נמנע בית המשפט מLAGGER בעניין זה והפנה את הצדדים להידבר ביניהם.

בנוסף טענה המאשימה כי במעמד הגישור רשיית בית המשפט לקיים דין במעמד צד אחד, כפי שהתרחש במקרה זה. קיום דין זה נעשה כדבר שבשגרה, אך שלא ניתן לקבל את הטענה לפיה עצם קיום הדיון במעמד צד אחד יוצר חשש ממשוא פנים.

הצדדים התקייבו לדין ביום 14.11.22 כאשר מרבית פרטיו ההסדר הוסכמו ביניהם מבעוד מועד בעקבות פגישות מ"מ שנערכו ביניהם, והדין בגישור אך "סגר" את הפרטים האחרונים והקטנים שנוטרו במהלך הדיון. משפחות נפגעי העבירה ובאי כוחם לא נכוו מעולם באולם בית המשפט בעת דיוני הגישור ולא נטו בהם חלק.

משפחות נפגעי העבירה איןן צד פורמלי להליך הפלילי וספק רב אם יוכלתן לבקש פסנות המותב ובקשה לעיון חוזר בעניין זה היא פרוצדורה משפטית שאינה קיימת בחוק. העובדה שבית המשפט מצא לנכון במעמד הדיון לשמע את אביו של המנוח, מפטרת הריגשות והכבד כלפי, אינה הופכת את נפגעי העבירה לצד בהליך. שמיעת אדם באולם בית המשפט אינה מקנה לו זכויות נוספות שאינן מצויות בחוק נפגעי העבירה.

5. ב"כ הנאשם 1, עו"ד דפנה ינברג, טוענה כי יש לדוחות את הבקשה, ראשית מן הטעם שהבקשה אינה עומדת בתנאים המצדיקים בקשה לעיון חוזר, שכן לא חל שינוי נסיבות מאז ניתנה החלטתה. אף שה המבקש טען שנפהלה טעות בהחלטת בית המשפט בכך שביבס את החלטתו על ניהול נישאת בית המשפט העליון שלא היה בתוקף במועד בו החל הליך הגישור, הרי שנוהל הנושא עיגן הלהקה פסקה שנקבעה קודם לכן, ומשכך אין בנווהל ובמועד תחולתו כדי לשנות מההחלטה.

הזכות לטעון טענת פסנות שמורה ל"מי מהצדדים" ובמקרה זה נפגעי העבירה איןן צד להליך ואיןם במעמד להגיש בקשות.

דינוי הגישור התקיימו בהקשר לסעיפי העבירה, ובית המשפט נמנע מלחייב דעה או להעיר הערה כלשהי לעניין העונש, ובכך אף החמיר מעבר להלהקה הקבועה שלא כל העירה שמעיר שופט לעניין העונש די בה להקים עילת פסנות.

6. ב"כ הנאים 2 ו-3 עווה"ד ניר רהט וניר לזר, ביקשו אף הם לדוחות את הבקשה.

דין והכרעה

7. לאחר שיעינתי בטענות הצדדים שוכנעתי כי יש לדוחות את בקשה נגעי העבירה לעיון חוזר, וזאת מן הטעמים הבאים:

ראשית, נגעי העבירה, בני משפחת המנוח, אינם בגדר "בעל דין" כנדרש בחוק. סעיף 77א'(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 קובע כי "שופט לא יש בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למושא פנים בניהול המשפט". כאמור לעיל, נגעי העבירה אינם בגדר "בעל דין", וזאת על אף מעמדם החשוב והמשמעותי בהליך הפלילי, בהתאם לחוק זכויות נגעי עבירה, תשס"א-2001. מכאן, ספק אם קיימת להם זכות להגשת התביעה. מובן הדבר ששמייעת אביו של המנוח במעמד הדיון בו הוצג הסדר הטיעון, מתור כבוד למנוח ולמשפחהו, אינה מקנה לנפגע העבירה מעמד של בעל דין, אשר לא הוענק לו בחוק. ניתן להזכיר בטענת פסולות מני שאינו בעל דין רק במקרים חריגים ונדיירים שבהם גלו וברור שלבבלי הדיון יש עניין שלא להעלות טענות פסולות הנסמכת על עילה מוצדקת. ברם, המקהלה הנוכחית אינה עם אותם מקרים (ראו בג"ץ 1622/00 **instein נ' נשיא בית המשפט העליון**, פ"ד נד(2) 54, 61 (2000), וכן יגאל מרצל, **דיני פסולות שופט**, עמ' 62-63 (2006)).

8. שנית, לא קמה עילה לעיון חוזר בהחלטה. על פי החוק, לא קיים הליך של עיון חוזר על החלטה בעניין פסולות, אלא קיים מסלול ערעור "יחודי" (ראו ת"פ (מחוזי ת"א) 16512-08-17 **godovski נ' מדינת ישראל** (15.4.18)). אף אילו ניתן היה להשיג על החלטת פסולות בדרך של עיון חוזר, הרי שהדבר היה אפשרי רק בהינתן אחד מלאה - שינוי נסיבות מהותי מאז ניתנה ההחלטה המקורי או במקרים בהם נפללה טעות ברורה בהחלטה (ראו החלטת כב' הנשיה מ' נאור בע"פ 2392/17 **griv N' מדינת ישראל** (21.5.17) בנוגע לעיון חוזר על ערעור פסולות). במקרה הנוכחי לא התקיימה אף אחת מהעלויות: לא חל שום שינוי נסיבות מאז ניתנה ההחלטה, ואף לא שוכנעתי כי נפללה טעות בהחלטה.

9. שלישיית, באשר לטענה כי נוהל הנשיה אינו חל מפני שהגישור החל לפני כניסה למועד כניסה של הנוהל הררי שנוהל הנשיה בסוגיה זו עיגן את ההלכה הפסוקה שנקבעה עוד קודם לכן על-ידי כב' הנשיה א' חיוט בע"פ 8360/19 **zisman N' הסגנoria הציבורית** (18.3.20) (להלן: "**הלכת זיסמן**"). מכאן, שאין כל רלוונטיות למועד כניסה למועד כניסה של נוהל הנשיה.

10. רביעית, ולגופו של עניין, באשר לטענה לחשש ממשי למושא פנים בשל החשיפה לטענות הצדדים במסגרת הליך הגישור, הרי שההחלטה ניתנה על פי החלטת זיסמן, אשר כאמור לעיל עוגנה בהמשך בסעיף 22 לנוהל הנשיה, שם נקבע כי במקרים בהם גיבשו הצדדים במסגרת הליך הגישור הסדר טיעון, ככל יותר הדיון לפני אותו המותב, אשר קיבל את הودאת הנאשם, יכירע את דינו, ישמע את הטעינונים לעונש ויגזר את הדיון. זאת בכפוף לזכות השמורה למי מהצדדים להעלות במקרים מתאיימים טענה כי בנסיבות המקהלה הקונקרטי מתקיימת איזה מעילות הפסולות המנוירות בסעיף 77א לחוק בתי המשפט.

במקרה הנוכחי הליך הגישור בעניינו של הנאשם 1 עסק בסוגיית העבירה שתוייחס לו במסגרת כתוב האישום המתוקן ולא נשמעו טיעונים לעניין העונש שיוטל עליו במסגרת גזר הדיון. הליך הגישור לא עסק בעונש הקונקרטי שיוטל על הנאשם 1, וממילא לא הבנתי בו דעה כלשהי לעניין זה. לפיכך, לא קיים כל חשש למושא פנים בגין דינו של הנאשם 1.

בכל הנוגע לנאים 2-3, בקשה הפסולות מלכתחילה לא נגעה אליהם, וכך גם ההחלטה, ומכאן שאין עילה לעיון חוזר.

11. בנסיבות אלה, **אני דוחה את התביעה לעיון חוזר**.

מצורנות בית-המשפט תמציא העתק ההחלטה לצדים ולב"כ המבקשים.

ניתנה היום, כ' כסלו תשפ"ג, 14 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.